

2. Srov. POST G., »A Roman-Canonical Maxim, ‚*Quod omnes tangit*,‘« in: *Traditio*, č. 4 (1946), s. 197-251, zvl. s. 197-209 a 249-251.

3. Kromě generálního ministra Jana Parentiho byli členy této delegace poslané Svatočeskou kapitulou roku 1230 také: Antonín z Padovy, jakožto odstupující provinciál Lombardie; pozdější gen. ministr Haymo z Favershamu; pozdější provinciál Lombardie a milánský arcibiskup Lev z Milána; také druh sv. Františka Gerard z Modeny, který se proslavil jako kazatel během Velkého Aleluja roku 1233; dále papežský penitenciář Gerard Ruscino; a Petr z Brescie.

4. Takto kard. Hugolin (pozdější papež Řehoř IX.) nazývá komunity Klářina Damiánského hnutí ve své »*Forma et Modus Vitae*« (Podoba a způsob života), schválené papežem Honoriem III. roku 1219 (viz OMAECHEVARRÍA I.: *Escritos de Santa Clara y Documentos complementarios*, Madrid, 1982, s. 206-232), kterou sepsal podle Řehole sv. Benedikta, aniž by si vyžádal názor sv. Františka nebo sv. Kláry a ve které je vyňal z podřízenosti místnímu ordináři, a zvláštní důraz položil na klauzuru, mlčení, posty, a tělesné umrtvování. Tato Hugolinova Řehole nijak nezdůrazňuje evangelní chudobu, ani neuznává příbuznost hnutí s Menšími bratry! Když se pak Hugolino stal papežem (Řehoř IX.), Kláře se podařilo získat pro svou komunitu u sv. Damiána potvrzení »*Privilegia chudoby*« (viz papežské buly *Cum omnis vera*, z května 1239 (Řehoř IX., *Bullarium franciscanum*, sv. 1, sv. 263-267); a *Solet Annuere* z listopadu 1245 (Innocent IV, *Bullarium Franciscanum*, sv. 1, s. 394-399). Hugolinova Řehole však zůstala v platnosti pro všechny komunity sv. Kláry Teprve 6.8.1247 Innocent IV. vydal novou Řeholi pro Chudé sestry (srov. bula *Cum omnis vera*, *Bullarium Franciscanum*, sv. 1, s. 476-483; OMAECHEVARRÍA I.: *Escritos de Santa Clara y Documentos complementarios*, Madrid, 1982, s. 237-259 (citováno dle: http://franwomen.sbu.edu/franwomen/woman_display.aspx?WID=42&).

5. Neexistuje žádný zachovaný záznam o takové směrnici.

6. *Forma et Modus Vitae* (sv. Kláry), kap. X.

Bula QUO ELONGATI 1230

[GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

[ŘEHOŘ, BISKUP,
SLUŽEBNÍK SLUŽEBNÍKŮ BOŽÍCH,

dilectis filiis] Generali et Provincialibus Ministris ac Custodibus ceterisque fratribus Ordinis Minorum [salutem et apostolicam benedictionem].

milovaným synům], generálnímu ministru, provinčním ministrům a kustodům a ostatním bratřím řádu Menších bratří, [pozdrav a apoštolské požehnání!]

1. **Quo elongati a seculo** ut columbae pennis assumptis in secessum contemplationis supra vos altius evolastis, et conspectius peccatorum iacula praevidistis: et plura, per quae conspicitis salutis impediri profectum, cordis vestri oculus perscrutatur. Unde quae tecta sunt aliis, in conscientiis vestris quandoque spiritus manifestat; splendore intelligentiae spiritualis caligine humanae infirmitatis obducto scrupulus interdum dubitationis inducitur et difficultates quasi inextricabiles ingeruntur.

1. **Cím více se odpoutáváte od světa**,¹ čím více jste povzneseni sami nad sebe, jakoby odění holubičímí křídly v ústraní kontemplace, tím jasněji předvídáte léčky hříchu a oko Vašeho srdce s velkou pečlivostí zkoumá mnohé věci, které vidíte jako překážku pokroku ke spáse. Stává se tedy, že mnoho věcí, které jiným zůstávají skryty, ukáže Duch ve Vašem svědomí. Když se jasnozřivost duchovní inteligence zastře temnotou lidské slabosti, vždy do popředí vystoupí skrupule pochybnosti, která vrhá do cesty téměř nepřekonatelné překážky.

2. Sane constitutis nuper in praesentia nostra nunciis, quos vos filii Ministri misistis, qui eratis in Generali Capitulo congregati, et te filii Generalis Minister personaliter comparentes: fuit nobis expositum: quod in Regula vestra quaedam dubia et obscura et quaedam intellectu difficilia continentur. Sed sanctae memoriae beatus confessor Christi Franciscus nolens regulam suam per alicuius fratris interpretationem exponi, mandavit circa ultimum vitae suae (cuius mandatum dicitur *Testamentum*), ut verba ipsius regulae non glossentur, et ut verbis utamur eisdem, quod sic vel sic intelligi debeant, non dicatur; adiciens quod fratres nullo modo aliquas litteras ab Apostolica Sede petant, et alia quaedam interserens, quae non possent sine multa difficultate servari.

2. Vskutku nedávno, když k nám přišli Vámi provinčními ministry vyslaní delegáti Vaší generální kapituly a s nimi osobně i Ty, synu generální ministře, vyložili jste nám, že Vaše řehole obsahuje některé věci pochybné nebo nejasné a jiné nesnadné k pochopení. Tím spíše, že blahoslavený vyznavač Kristův, blahé paměti František, ponevadž nechtěl, aby jeho řehole byla podrobena výkladu některého bratra, přikázal na konci svého života - a tento příkaz se jmenuje *Závět - aby se nedělaly vysvětlující poznámky ke slovům řehole* (glosy) a aby se neříkalo - abychom použili jeho vlastních slov - »*tak a tak musí být chápány*«, dodal, že bratři nesmějí žádat listy od Svatého stolce a připojil i jiné věci, které se nebudou moci zachovávat bez velkých obtíží (Záv 38-39; 25).

3. Propter quod hesitantes, an teneamini ad observantiam Testamenti praedicti, dubietatem huiusmodi de conscientis vestris et fratrum vestrorum per nos amoveri petiistis. Et cum ex longa familiaritate, quam idem Confessor nobiscum habuit, plenius noverimus intentionem ipsius et in condendo praedictam Regulam obtinendo confirmationem ipsius per Sedem Apostolicam sibi astiterimus, dum adhuc essemus in minori officio constituti, declarari similiter postulastis dubia et obscura Regulae supradicta, necnon super quibusdam difficilibus responderi.

Sane quamvis praedictum Christi Confessorem iam intentionem in praedicto mandato habuisse credamus et vos iustis votis eius et desideris sanctis affectatis omnimode conformari: Nos tamen attendentes animarum periculum et difficultates, quas propter haec possetis incurrere, dubietatem de vestris cordibus amovendo ad mandatum illud vos dicimus non teneri, quod sine consensu fratrum et maxime Ministrorum, quos universos tangebatur, obligare nequivit: nec successorem suum quomodolibet obligavit, cum non habeat imperium par in parem.

4. Ad haec sicut per praedictos nuncios intelleximus, dubitatur ab aliquibus fratrum vestrorum, ne tam ad consilia quam ad precepta Evangelii teneantur, tum quia in Regulae vestrae habetur principio: *Regula et vita Minorum Fratrum haec est, scilicet Domini nostri Jesu Christi sanctum Evangelium observare vivendo in obedientia, sine proprio et in castitate*: tum quia in fine ipsius Regulae continentur haec verba: *Paupertatem et humilitatem et sanctum Evangelium Domini nostri Jesu Christi, quod firmiter promisimus, observemus.*

•(2)•

3. Protože jste nezjistili, zda jste povinni zachovávat řečenou *Závět*, žádali jste nás, abychom tuto pochybnost naší autoritou odstranili jak ze svědomí vašeho, tak ze svědomí ostatních bratří.

A protože jsme byli dlouho se světcem v důvěrném styku, poznali jsme dokonaleji jeho úmysl a nadto jsme mu byli blízko, když řečenou řeholi sepisoval a když ji překládal Svatému stolci ke schválení, i když jsme tehdy měli nižší úřad. Také jste nás žádali, abychom upřesnili pochybné a nejasné body téže řehole a dali odpověď i k jiným nesnadným bodům.

Nuže: Víme, že jmenovaný vyznavač Kristův měl při předpisování tohoto příkazu chvalitebný úmysl; víme též, že i Vy se chcete držet věrně jeho příkazů a svatých přání. Přesto jsme znepokojeni nebezpečími pro duše a nesnáze, které by na Vás mohly z důvodů nejistot přicházet. Abychom tedy z Vašich srdcí pochybnosti odstranili, potvrzujeme, že tento příkaz nejste povinni zachovávat ze dvou důvodů: Především nemohl zavazovat bez souhlasu bratří a hlavně ministrů, protože příkaz se týkal všech;² nemohl zavazovat ani svého nástupce, protože není dána vzájemná moc jednoho nad druhým - mají totiž stejnou autoritu.

4. **Za druhé:** Někteří vaši bratři, jak jsme slyšeli od zmíněných delegátů³, pochybují, zda jsou vázáni evangelními radami stejně jako evangelními příkazy, protože na počátku Vaší řehole je řečeno: *Řehole a život Menších bratří je tento: Zachovávat evangelium našeho Pána Ježíše Krista životem v poslušnosti, bez vlastnictví a v čistotě* (Řeh I,1). Také proto, že na konci řehole je znovu řečeno: *Zachovávejme chudobu a pokoru a svaté evangelium našeho Pána Ježíše Krista, jak jsme odhodlaně slíbili* (Řeh XII,4).

at, an de solis Monasteriis Monialium praedictarum intelligi debeat?

Nos utique generaliter esse prohibitum de quarumlibet coenobiis Monialium respondemus. Et nomine *Monasterii* volumus claustum, domos et officinas interiores intelligi, pro eo quod ad alia loca, ubi etiam homines seculares conveniunt: possunt fratres illi causa praedicationis, vel eleemosynae petendae accedere, quibus id a Superioribus suis pro sua fuerit maturitate, vel idoneitate concessum, exceptis semper praedictorum Monasteriorum inclusarum locis, ad quae nulli datur accedendi facultas sine licentia Sedis Apostolicae specialis.

Datum Anagninae 4. kal. Octobris pontificatus nostri anno quarto.

řeholnic. Odpovídáme, že zákaz se vztahuje na všechny kláštery řeholnic.

Výrazem »klášter« miníme uzavřenou část, tj. dům a vnitřní pracovny, protože do jiných částí, kam mají přístup i lidé světské, mohou vstupovat i bratři z důvodů kázání nebo žebrání; samozřejmě ti, kterým to bylo dovoleno příslušnými představenými se zřetelem na jejich zralost. Jsou však vyjmuty kláštery uvedených klauzurovaných (reclusae), do nichž není dovoleno vstupovat nikomu, leč se zvláštním dovolením Svatého stolce.

Dáno v Anagni 28. září 1230, čtvrtého roku našeho pontifikátu.

Prameny:

WADDING L.: *Annales Minorum in quibus res omnes trium Ordinum a sancto Francisco institutorum...*, sv. 1, Lyon 1627, s. 423-425, č. 14; GRUNDMANN H.: »Die Bulle Quo elongati Papst Gregors IX«, *Archivum Franciscanum Historicum* 54 (1961), s. 1-25.

<http://verumethonum.webnode.cz/news/a1230-09-28-quo-elongati-a-saeculo-cim-vice-se-odpoutavate/>
<http://franciscantradition.org:8080/FAED/index.jsp?workNum=043&p=570>

POSPÍŠIL C.V. (ed.): *Františkánská knihovna na CD-ROM, Františkánské prameny*, sv. 1 [příloha CD-ROM]: sv. 2, *Dokumenty římské kurie*, č. 2729-2739 [CD-ROM], Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1999, ISBN 80-7266-073-X; ; BARTA J. et. al. (eds.): *Františkánské prameny*, sv. 2, Bratislava: Vydavatelstvo Serafin/Český Těšín: Cor Jesu, 1994, s. 203-207, č. 2729-2739.

Poznámky:

1. Tento dokument se měl stát jedním z nejvlivnějších ve františkánských dějinách. Jak sám papež Řehoř konstatuje, sestavil ho na žádost generální kapituly roku 1230, kde se stalo zjevným rostoucí rozdělení a zmatky mezi bratry ohledně otázky, jak by měli rozumět rozličným ustanovením Řehole. Zvláště palčivým tématem bylo: jaká je právní autorita Františkovy Závěti: Je to jen pouhé povzbuzení, nebo představuje výkladový kontext pro zachovávání Řehole? To však byla jen jedna z mnoha otázek, které se zrodily v důsledku rychlého početního růstu Řádu, zeměpisného šíření, a rostoucího zapojení do pastorační služby v Církvi.

Bratři se bezpochyby obrátili na Řehoře nejen proto, že byl papež, ale i proto, že byl předtím Františkovým blízkým rádcem a kardinálem Ochráncem jejich Řádu. Avšak Řehoř byl především právník: Pro něj byla Řehole právní dokument, který nyní žil vlastním životem nezávisle na svém autorovi. Jeho rozhodnutí, zvláště pak ty o praktickém a zásadovém správci, vydláždily cestu pro stále rostoucí přizpůsobení Řádu požadavkům jeho pastorační služby a pro následné papežské výklady Řehole:

•(7)•

Dicimus quod non possunt, quia nec hoc Ministris ipsis permittitur, nisi eis specialis super hoc licentia concedatur; quibus etiam Generalis minister sicut concedere, sic negare potest licentiam supradictam. Et cum iuxta eandem Regulam, aliis quam ministris Provincialibus Fratrum receptio committi non valeat: multo minus potestatem habeant Provinciales ministri hoc aliis committendi quibusmet; et non aliis est commissum.

10. Insuper dubitantibus vobis, an pro eo, quod in Regula dicitur: *Decente generali ministro a provincialibus ministris et custodibus in Capitulo Pentecostes fiat electio successoris: omnium custodum multitudinem oportet ad generale Capitulum convenire: an, ut omnia cum maiori tranquillitate tractentur, sufficere possit, ut aliqui de singulis provinciis, qui vocem habeant aliorum, intersint?*

Taliter respondemus, ut singularum Provincialium Custodes unum ex se constituent, quem cum suo Provinciali ministro pro ipsis ad Capitulum dirigant: voces suas committentes eidem; quod cum etiam statueritis per vos ipsos: statutum huiusmodi duximus approbandum.

11. Denique quia continetur in Regula supradicta, quod *Fratres non ingrediantur in Monasterium Monialium, praeter illos, quibus a Sede Apostolica concessa fuerit licentia specialis: quamquam hoc de Monasteriis pauperum Monialium inclusarum Fratres hactenus intelligendum esse crediderint, cum earum Sedes Apostolica curam habeat specialem et intellectus huiusmodi per constitutionem quandam tempore datae Regulae, vivente adhuc beato Francisco per Provinciales ministros fuisse credatur in Generali Capitulo declaratus, certificari nihilominus postulastis, an hoc de omnibus generaliter, cum Regula nullum excipi-*

Odpovídáme: Nemohou - a to proto, že toto oprávnění nemají ani provinční ministři, pokud jim v tomto bodě nebylo dáno zvláštní dovolení. A generální ministr jim je může udělit a může je také odeprít. A poněvadž *pravomoc přijímat bratry do řádu může být podle řehole udělena jen provinčním ministrům* (srov. Řeh II,1), nemají provinční ministři možnost ji udělovat jiným. Je udělena jen jim a nikomu jinému.

10. **Za osmé:** Protože se v řeholi dále praví: *Volbu nástupce po smrti generálního ministra konají provinční ministři a kustodi na svatodušní kapitule* (Řeh VIII,2), nevědí někteří, zda se musí na generální kapitulu sejít všichni kustodi, nebo zda stačí - aby se vše mohlo projednat s větším klidem - když se účastní pouze někteří z jednotlivých provincií, kteří by vyjádřili i názor ostatních.

Odpovídáme: Kustodi jednotlivých provincií ať mezi sebou vyberou jednoho, který bude na generální kapitulu vyslán spolu s provinčním ministrem a jemuž svěří své názory. Až toto sami stanovíte, budeme takové ustanovení považovat za schválené.

11. **Konečně**, protože je v řečené řeholi psáno: *Bratři ať nevstupují do klášterů řeholnic vyjma těch, jimž bylo dáno dovolení od Svatého stolce* (Řeh XI,2) - o tom se dosud bratři domnívali, že se tento příkaz týká jen klášterů klauzurovaných chudých řeholnic, protože o ně má Svátá stolice zvláštní péči.⁴ Nadto se má za to, že tento výklad byl vyhlášen provinčními ministry na generální kapitule ve zvláštních stanovách v téže době jako řehole, ještě za Františkova života.⁵ Proto bratři chtějí vědět s větší přesností, zda se to vztahuje na všechny kláštery proto, že řehole žádný z nich nevyjímá - nebo zda se to vztahuje jen na kláštery uvedených

Unde scire desiderant, an ad alia Evangelii teneantur consilia quam ad ea, quae in ipsa Regula praeceptorie vel inhibitorie sunt expressa, praesertim cum ipsi ad alia non se obligare intenderint et vix vel numquam omnia possint ad litteram observari.

Nos autem breviter respondemus ad alia consilia Evangelii non teneri per Regulam nisi ad ea, ad quae magis de bono, et aequo vos obtulistis holocaustum Domino medullatum per contemptum omnium mundanorum.

5. Item cum in eadem Regula sit inhibitum, *ne fratres recipiant per se vel per alios denarios, vel pecuniam ullo modo, et ipsi hoc in perpetuum observare desiderant, certiorari requirunt, si aliquibus timentibus Deum fideles aliquos, per quos ipsi subveniant necessitatibus eorumdem, sine offensione Regulae audeant praesentare, ac ad fideles eosdem pro necessitatibus ipsis secunda recurrere conscientia cum denarios, aut pecuniam noverint accepisse, quos tamen denarios vel pecuniam autoritate propria non intendunt facere conservari nec nomine depositi exigere ab eisdem?*

Super quo duximus respondendum, quod si rem necessariam velint fratres emere vel solutionem facere, pro iam emptam, possint vel nuncium eius, a quo res emitur, vel aliquem alium volentibus sibi elemosynam facere (nisi iudem per se vel per proprios nuncios maluerint), praesentare. Qui taliter praesentatus a Fratribus non est eorum nuncius, licet praesentetur ab ipsis, sed illius potius, cuius mandato solutionem fecit, seu recipientis eandem. Idem nuncius solvere statim debet, ita quod

Je tedy žádoucí vědět, jsou-li povinni zachovávat také ostatní rady evangelia kromě těch, které jsou vyjádřeny slovy příkazu nebo zákazu v řeholi. Zvlášť proto, že se bratři nemínili ostatními radami vázat a že je vůbec nemohou nebo jen s velkými obtížemi doslovně zachovávat.

Stručně tedy odpovídáme takto: Ostatními radami evangelia nejste vázáni mocí řehole. Vázání jste jen těmi, ke kterým jste se v ní zavázali. Jinými radami jste vázáni stejně jako ostatní křesťané, a to tím víc, protože jde o věci dobré a správné a protože jste sami sebe nabídli jako drahocennou oběť Pánu po hrdnutí věcmi tohoto světa.

5. **Za třetí:** V téže řeholi se zakazuje, *aby bratři ani přímo ani nepřímo jakkoli přijímali peníze* (Řeh IV,1). Bratři toto chtějí stále zachovávat. Pro větší jistotu však chtějí vědět, zda by mohli bez přestoupení řehole seznámit věřící s několika osobami velmi bohabojnými, jejichž prostřednictvím by jim v jejich potřebách přispívali, nebo na které by se mohli obrátit, když se dozvědí, že pro ně tyto osoby dostaly peníze. Při tom je samozřejmé, že nechtějí z vlastní vůle uchovávat peníze nebo jmění, ani je od těch osob vyžadovat jako pro ně uložené.

K tomuto bodu považujeme za správné odpovědět takto: Čhtějí-li bratři koupit nějakou nutnou věc nebo zaplatit věc už koupenou, mohou toho, od něhož kupují, uvést těm, kteří jim chtějí dát almužnu, nebo výše zmíněným důvěrníkům. Tento pak není pověřenec bratří, ale spíše toho, z jehož příkazu obnos platí, nebo je pověřencem toho, který obnos přijímá. Pověřenec se musí postarat, aby se platba vyrovnala tak, aby u něho nic nezůstalo. Kdyby sám nemohl pro zaneprázdnění,

de pecunia nihil remaneat penes eum. Si, vero pro aliis imminentibus necessitatibus praesentetur, eleemosynam sibi commissam potest sicut et dominus apud spiritualement amicum Fratrum deponere: per ipsum loco et tempore pro ipsorum huiusmodi necessitatibus sicut expedire viderit dispensandam. Ad quem etiam fratres pro huiusmodi necessitatibus poterunt habere recursum, maxime si negligens fuerit vel necessitates ignoraverit eorundem.

6. Preterea cum in ipsa Regula continetur expresse, quod *Fratres nihil sibi approprient, nec domum nec locum nec rem aliquam*: ac ipsi processu temporis contaminari timeant Ordinis paupertatem, praesertim cum iam dixerint aliqui proprietatem mobilium pertinere ad totum Ordinem in communi, nobis fuit humiliter supplicatum, ut in hoc dignaremur animarum providere periculis et totius Ordinis puritati.

Dicimus itaque, quod nec in communi nec in speciali debent proprietatem habere, sed utensilium et librorum et eorum mobilium, quae licet habere, eorum usum habeant: et fratres, secundum quod Generalis minister vel Provinciales dixerint, iis utantur, salvo locorum et domorum dominio illis, ad quos noscitur pertinere. Nec vendi habent mobilia, vel extra Ordinem commutari aut alienari quoquo modo, nisi Ecclesiae Romanae Cardinalis, qui fuerit Ordinis gubernator, Generali seu Provincialibus ministris auctoritatem super hoc praebuerit vel assensum.

7. Quia in quodam eiusdem Regulae Capitulo continetur: ut *si qui Fratrum instigante humani generis inimico, mortaliter peccaverint, pro illis peccatis, de quibus ordinatum fuerit inter Fratres, ut recurratur ad solos Ministros provinciales, teneantur praedicti Fra-*

může almužnu, kterou dostal, uložit u některého duchovního přítele bratří, aby jí bylo použito podle místních potřeb ve vhodném čase. Na tohoto duchovního přítele se také mohou bratři obracet v naléhavých potřebách, zvlášť není-li pověřenec pečlivý nebo nezná jejich potřeby.

6. **Za čtvrté:** Protože je v téže řeholi výslovně řečeno: *Bratři ať nic nevlastní - ani dům, ani místo, ani jakoukoli věc* (Řeh VI,1) - obávají se, že by se během doby nemusela čistě zachovávat chudoba řádu; také proto, že už někteří tvrdili, že vlastnění movitého majetku náleží celému řádu společně, byla nám předložena pokorná prosba, abychom k tomuto bodu učinili patřičné rozhodnutí vzhledem k nebezpečí pro duše a pro čistotu celého řádu.

Prohlašujeme tedy, že bratři nesmějí nic vlastnit ani společně, ani jednotlivě, ale řád sám ať má užívání náčiní, knih a jiných movitostí, které je bratřím dovoleno mít. Bratři ať věci užívají, jak bude stanoveno generálním ministrem nebo provinčními ministry, a ať zůstanou nedotčeno vlastnictví míst a domů v rukou těch, o nichž je známo, že jim náleží. Ani nesmějí bratři movitosti prodávat, směňovat mimo řád nebo jakýmkoli způsobem zcizovat, ledaže by to generálnímu nebo provinčnímu ministru dovolila autorita nebo souhlas kardinála římské církve, který bude řídit řád.

7. **Za páté:** Poněvadž je v jedné kapitole téže řehole řečeno: *Kdyby některý bratr ponoukáním zlého nepřitele smrtelně zhrěšil těmi hříchy, o nichž je mezi bratry stanoveno, že se musejí obrátit na provinční ministry, jsou ti bratři povinni obrátit se k nim pokud možno*

tres ad eos recurrere quam citius poterunt sine mora: ipsi pie dubitant, utrum hoc de peccatis publicis tantum intelligi debeat, an de publicis pariter et privatis. Respondetur igitur praedictum Capitulum ad manifesta tantum et publica pertinere, volentes ut Generalis minister constitui faciat tot per Provincias, quot eorum Ministri viderint expedire, de maturioribus et discretioribus sacerdotibus, qui super privatis audiant poenitentes: nisi fratres Ministris aut Custodibus suis ad loca eorum declinantibus maluerint confiteri.

8. Coeterum cum prohibente Regula: *nulli fratrum liceat populo praedicare nisi a ministro Generali fuerit examinatus et approbatus et sibi officium praedicationis ab ipso concessum*, certificari petiistis, utrum pro laboribus Fratrum et periculosis decursibus evitandis, Generalis minister dictam examinationem, approbationem et missionem officii praedicationis discretis aliquibus committere valeat, pro examinandis generaliter illis, qui in Provinciis sunt statutis, vel specialiter pro quibusdam.

Ad quod damus tale responsum: quod hoc Generalis minister nulli potest absenti committere, sed qui examinatione indigere creduntur, mittantur ad ipsum, ut cum Ministris provincialibus conveniant super hoc in Capitulo generali. Si qui vero examinari non egent, pro eo quod in Theologica facultate et praedicationis officio sunt instructi, si aetatis maturitas et alia, quae requiruntur in talibus, conveniant in eisdem, possunt (nisi quibus Minister generalis contradixerit), eo modo quo dictum est populo praedicare.

9. Super eo autem, quod dubitant Fratres, an Vicarii Provincialium ministrorum, quos ipsi sibi substituunt, cum ad Capitulum veniunt generale, possint ad Ordinem recipere venientes, et eiicere iam receptos?

nejdříve (Řeh VII,1). Bratři zbožně pochybují, zda se to má rozumět jen o hříších veřejných, nebo také tajných. Odpovíme tedy, že se tato kapitola vztahuje jen na hříchy veřejné a zjevné. Ustanovujeme, aby generální ministr pro jednotlivé provincie stanovil určitý počet spolehlivých a rozvázných kněží podle toho, jak se jim bude zdát vhodné, aby bratry zpovídali z hříchů tajných, pokud by bratři sami nedali přednost jít k ministrům nebo kustodům v místech svého pobytu a zpovídali se u nich.

8. **Za šesté:** Protože řehole stanoví: *Žádný bratr nesmí kázat lidu, nebude-li generálním ministrem vyzkoušeti a nebude-li mu svěřen kazatelský úřad* (Řeh IX,2), žádali jste, abychom toto místo upřesnili tak, že by se vyhnulo námahám a nebezpečným cestám bratří Zda totiž může generální ministr tímto úkolem pověřit některé vhodné osoby, které by zkoušely ty, kteří to v provincii potřebují, případně někoho zvláště.

Na tuto otázku odpovídáme: Generální ministr nemůže toto pověření dát osobám vzdáleným. Kdo by se měl podrobit této zkoušce, musí přijít k němu, nebo mohou přijít s provinčními ministry za tímto účelem na generální kapitolu. Kteří však takovou zkoušku nepotřebují - protože studovali na teologické fakultě také kazatelský úřad - a jsou-li zralí věkem a mají-li příslušné předpoklady, mohou lidu kázat vyjma těch, jimž by to generální ministr odepřel.

9. **Za sedmé:** Bratři mají pochybnost, zda vikáři provinčních ministrů, kteří je zastupují v době, kdy jsou na generální kapitule, mohou někoho do řádu přijmout nebo z něho propustit.